

Përmbledhje/Abstrakt (shqip)

- Personi juridik si subjekt është themeluar në mënyrë artificiale me një akt juridik, por ku njihet edhe si bartës i drejtave dhe detyrave të caktuara. Dallojmë format e përgjegjesisë civile që pasqyrohet më së shpeshti si përgjegjësi për kompensim dëmi të shkaktuar por edhe përgjegjësi deliktore e cila trajtohet sipas përgjegjesisë penale. Përgjegjësia penale e personave juridikë është e përcaktuar me ligjin e veçantë mbi përgjegjësia penale të personave juridikë që në legjislacionin e shumicës së vendeve në kuadër të personave juridikë, kjo përgjegjësi është e orientuar kryesisht për shoqëritë tregtare, për veprat penale që mund të kryhen në emër dhe në dobi të tyre. Këto ligje përcaktojnë kushtet formale dhe materiale juridike për përgjegjësia penale të personave juridikë që i ofrohet konceptit autonom të fajit të korporatave, pra për vepra të kryera në emër dhe favor të tij. Për veprat e kryera personave juridikë mund t’ju shqiptohen ndëshkime të ndryshme si, dënim me të holla, ndalimi i ushtrimit të profesionit, publikimi i aktgjykimet etj. Duke pasur fokusin kryesor tek aspekti i studimit të përgjegjesisë penale ndaj shoqërive tregtare, vërejmë se një qeverisje e mire e korporatave konsiston në qeverisjen dhe menaxhimin e shoqërisë duke njohur dhe respektuar normat ligjore dhe rregullat shoqërore. Por, respektimi i tyre mund të realizohet në mënyrë më efikase vetëm në rast se parashikohet ndëshkimi i korporatave për veprime të kryera në kundërshtim me këto parime, (parimi i ligjshmërisë).

Fjalët kyqe: shoqëritë tregtare, personat juridikë, përgjegjësia penale, dënimet penale, Ligji nr. 04/1-030 për përgjegjësia e personave juridik për vepra penale.

Abstract (përkthimi në anglisht)

- The legal person as a subject is artificially established by a legal act, but where it is also recognized as the bearer of certain rights and duties. We distinguish the forms of civil liability that is most often reflected as liability for compensation for damage caused but also tort liability which is treated according to criminal liability. The criminal liability of legal persons is determined by the special law on the criminal liability of legal persons that in the legislation of most countries, within the framework of legal persons, this responsibility is mainly oriented to commercial companies, for criminal offenses that can be committed in in their name and for their benefit. These laws define the formal and material legal conditions for the criminal responsibility of legal entities that is offered to the autonomous concept of corporate guilt, that is, for acts committed in its name and favor. For the crimes committed, legal entities may be subject to various penalties, such as fines, prohibition of practicing the profession, publication of judgments. Having the main focus on the aspect of the study of criminal responsibility towards commercial companies, we note that a good corporate governance consists in the governance and management of the society by recognizing and respecting legal norms and social rules. However, their compliance can be realized in a more efficient way only if the punishment of corporations is foreseen for actions carried out in violation of these principles (principle of legality).

Keywords: Commercial companies, legal entities, criminal responsibility, criminal penalties, Law no. 04/1-030 on the responsibility of legal entities for criminal offenses.